

จดหมายข่าว

พลังใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

DOA
TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

หอมแดง

2

รายงาน

- เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น
ระดับเขต (ตอนที่ 2)

6

ฉีกซอง

- ตรวจพืชฝั่งตะวันตก
ความสงบบนความไม่แน่นอน

16

จากโต๊ะบวท

- กรมวิชาการเกษตรผ่านการประเมินคุณธรรม
และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปี 2565 ระดับ A

เกษตรกรรมผลิตพืชอินทรีย์

ดีเด่น ระดับเขต

(ตอนที่ 2)

เดินทางมาถึงฉบับสุดท้ายของปีงบประมาณ 2565 และเป็นตอนสุดท้ายของเกษตรกรรมผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่นระดับเขต ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการผลิตพืชอินทรีย์ของเกษตรกรอีก 3 ราย เกษตรกรตัวแทนจากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6-8

เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น

ระดับเขตของกรมวิชาการเกษตร

คุณศิวพร เอี่ยมจิตรกุล เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี

เกษตรกรผู้มีแนวคิดในการดำเนินชีวิต ด้วยวิถีธรรมชาติ เนื่องจากตนเอง เป็นโรคมะเร็ง ไม่สามารถ รับประทานอาหารที่ปนเปื้อน สารเคมีได้ จึงได้ซื้อที่ดิน ในตำบลคลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี เพื่อ ปลูกผักและผลไม้ ระยะเวลาแรกทำ การเกษตรใช้สารเคมี ซึ่งนอกจากจะ

ขัดกับความต้องการของตนเองแล้ว ยังไม่ประสบความสำเร็จอีกด้วย จึงศึกษาเรื่องเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังเพื่อ พัฒนาการปลูกพืชแบบค่อยเป็นค่อยไป หวังองค์ความรู้จาก แหล่งต่าง ๆ นำมาปรับใช้จนประสบผลสำเร็จ จนกระทั่ง ตั้งโรงงานผลิตเงาะกระป๋องควบคู่กันไปกับการทำสวน เนื่องจากผลผลิตในสวนของตนเองและเกษตรกรในพื้นที่มี มาก ประสบปัญหาราคาตกต่ำ ถึงแม้จะเป็นการช่วยเหลือ ชุมชนได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังประสบปัญหาด้านแรงงาน และต้นทุนการผลิตสูง จึงจำเป็นต้องยุติกิจการ

ต่อมาได้เชื่อมโยงกับเครือข่ายโรงเรียนทางเลือก เช่น โรงเรียนปัญญาไทย และโรงเรียนรุ่งอรุณ กรุงเทพฯ เพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียน ผู้ปกครองและครูได้รับประทานอาหาร จากแหล่งที่ปลอดภัย รวมทั้งเชื่อมโยงกับตลาดผลไม้อินทรีย์ กับห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง เช่น เลมอนฟาร์ม เซ็นทรัล และท็อปซูเปอร์มาเก็ต เพื่อส่งผลไม้อินทรีย์เข้าจำหน่าย ทำให้มีช่องทางการตลาดที่แน่นอนและเริ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดด้านการขนส่ง และขาดแคลนแรงงาน จึง ได้ยุติลง เหลือเพียงเลมอนฟาร์มที่ยังรับซื้อมังคุดอินทรีย์ เนื่องจากลูกค้ามีความต้องการมาก

ปี 2556 ได้ริเริ่มแนวคิดที่จะสร้างแหล่งอาหาร ปลอดภัยให้แก่ตนเองและชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาด้าน การตลาดและการขนส่ง เนื่องจากตนเองปลูกผักเพื่อเป็น อาหารของตนเองแล้ว หากเพิ่มกำลังการผลิตให้มีปริมาณ เพียงพอและเชื่อมโยงกับเครือข่ายเกษตรกรที่ปลูกผัก อินทรีย์ ช่วยกันผลิตเพื่อนำผักไปเป็นวัตถุดิบปรุงอาหาร แก่ผู้ป่วยในโรงพยาบาล และจำหน่ายให้แก่ผู้มาพบแพทย์ และบุคลากรทางแพทย์ จะเป็นแหล่งอาหารปลอดภัยที่ เข้าถึงได้ง่าย การเอื้อเพื่อแก่สังคม และพัฒนากลุ่มเกษตร อินทรีย์ให้มีความเข้มแข็งทั้งด้านการผลิตและการตลาด

ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดด้านการผลิต โดยการลดพื้นที่ไม้ผลอินทรีย์ลงให้มีสัดส่วนที่สามารถ ดูแลได้อย่างทั่วถึง และปรับเปลี่ยนพื้นที่มาปลูกผัก หลากหลายชนิดและร่วมงานกับเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ จันทบุรี นำผลผลิตผักไปจำหน่ายยังตลาดคนรักสุขภาพ มุมตลาดอาหารปลอดภัยของโรงพยาบาลกรุงเทพจันทบุรี ร้านอาหารสุขภาพจันทร์โกชนา และจำหน่ายให้แก่ลูกค้า ประจำ ทำให้มีรายได้ที่มั่นคง

คุณศิวพร ตั้งใจที่ผลิตอาหารปลอดภัยให้คนไทยได้บริโภค ปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนา สวนเกษตรอินทรีย์แบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ฟุ่มเฟือย พยายามลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกให้ได้มากที่สุด

**คุณวีระศักดิ์ นมมันโต เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7
จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

“กินพอประมาณ ทำงานพอดี มีชีวิตพอเพียง มีเสถียรพอใช้ แต่งกายพองาม ความสำเร็จพอดู ความรู้พอมือ ความช่วยเหลือที่ ความดีพอควร” คติประจำใจของคุณวีระศักดิ์ที่ใช้ในการดำเนินชีวิต จากอาจารย์วิทยาลัยการอาชีพสุราษฎร์ ด้วยมุ่งมั่นตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการผลิตพืชแบบอินทรีย์ ดำเนินการปรับสภาพพื้นที่ของตนเอง จำนวน 6 ไร่ ให้เหมาะสมกับการปลูกพืชแบบผสมผสาน ทำการเกษตรแบบ 3 ด้าน คือ พืช สัตว์ ประมง เนื่องจากต้องการจะเปลี่ยนพื้นที่ที่มีอยู่ให้เป็นรายได้ของครอบครัว สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียง

คุณวีระศักดิ์ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การใช้โซล่าเซลล์ เครื่องตะบันน้ำ เครื่องสับทางสละ ใช้เครื่องจักรขนาดเล็กเพื่อกำจัดวัชพืช ผลิตปุ๋ยหมักจากมูลแพะ ผลิตน้ำหมักจากปัสสาวะแพะ ผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ผลิตมูลไส้เดือน น้ำหมักมูลไส้เดือน รวมทั้งการผลิตและใช้แทนแฉะเพื่อเพิ่มธาตุไนโตรเจนให้กับพืช

เครื่องตะบันน้ำ

ผลผลิตที่แปลงของคุณวีระศักดิ์ได้รับการดูแลแบบธรรมชาติ ทำให้มีรสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาด และขายได้ราคาสูงกว่าท้องตลาด นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อยืดอายุผลไม้ ทำให้มีทางเลือกในการจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น

คุณวีระศักดิ์ เป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่น เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างรายได้ด้วยตัวเอง เป็นแหล่งเรียนรู้และต่อยอดให้กับคนทั่วไป บอกต่อความเป็นจริงของเกษตรกรที่ต้องเผชิญต่อหนึ่งฤดูกาลผลิตอย่างตรงไปตรงมา ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันระหว่างคนปลูกและคนกิน

**คุณคณิง สร้อยสิงค เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา**

ภายหลังจากกิจการขายของชำไม่ค่อยดี คุณคณิงจึงเริ่มคิดจะทำการเกษตรเพื่อหารายได้เพิ่มอีกช่องทางหนึ่ง ด้วยข้อจำกัดเรื่องเงินลงทุนไม่สามารถซื้อที่ดินแปลงใหม่ได้ จึงตัดสินใจทำเกษตรในที่ดินมรดก แม้ว่าสภาพพื้นที่ดังกล่าวจะไม่เหมาะสมก็ตาม เริ่มทำการปรับปรุงพื้นที่ด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้มูลวัวหมักเพื่อปรับปรุงดิน ปลูกมะละกอเป็นพืชเชิงเดี่ยวตามเกษตรกรในหมู่บ้าน เนื่องจากได้รับการแนะนำและมีราคาดี โดยมีการปฏิบัติในแปลงแบบใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ต่อมาประสบปัญหา ราคาตกต่ำ รายได้ลดลง ผลผลิตล้นตลาด จึงมีความคิดที่จะเปลี่ยนมาปลูกแบบพืชผสมผสานตามพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 และไม่อยากจะใช้สารเคมีอีกต่อไป

ปี 2548 จึงเริ่มปลูกผักบุ้งไม้ใช้สารกำจัดศัตรูพืชแต่ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งก็ยังไม่ตรงกับความต้องการของตนเอง จึงศึกษาหาวิธีการทำการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี เริ่มจากปลูกพืชแบบผสมผสานเพื่อให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ผักโขม กระน้ำ ผักกวางตุ้ง ปลูกพร้อมกัน เพื่อลดการระบาดของแมลงในพืช ปัจจัยการผลิตที่ใช้ภายในแปลง คุณค่านี้ศึกษาด้วยตนเองจากศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี หลังจากเริ่มประสบความสำเร็จ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ จึงนำผลผลิตไปจำหน่ายที่ตลาด

ปัจจุบันปลูกพืชผสมผสานทั่วทั้งแปลง ได้แก่ กวางตุ้ง ผักบุ้ง กระน้ำ บวบ ผักกาดขาว มะเขือยาว พริก ผักโขม ถั่วพู แมงลัก โหระพา กะเพรา ข้าวโพด ถั่วฝักยาว มะระ วอเตอร์เครส มะนาว แตงกวา มะระขี้นก กระเจี๊ยบเขียว ชุนฉ่าย และมะเขือเปราะ มีการวางแผนการปลูกพืชอินทรีย์และการจัดการภายในแปลงตลอดทั้งปี เลี้ยงชันโรง ปล่อยมวนเพชฌฆาตในแปลง ใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ และสามารถขายได้ในราคาที่สูงขึ้น นอกจากนี้แปลงของคุณค่านี้ยังเป็นแปลงศึกษาของงานของภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา และคนทั่วไป ในจังหวัดสงขลาและจังหวัดอื่น เป็นแหล่งเรียนรู้ของพ่อค้าแม่ค้าที่สนใจใช้เป็นต้นแบบในการผลิตพืชเพื่อขอการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์อีกด้วย

คุณค่านี้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ตลอดทั้งปี มีรายได้มากขึ้น รายจ่ายลดลง จนสามารถยึดอาชีพการทำเกษตรแบบอินทรีย์เป็นอาชีพหลัก มีสุขภาพแข็งแรง มีความสุขและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ขณะที่อ่านเรื่องราวของเกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่นอยู่นี้ ยังมีเกษตรกรอีกหลายพันรายกำลังพยายามปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร และมีเกษตรกรอีกหลายร้อยรายกำลังเตรียมตัวเข้ารับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรดีเด่นระดับเขต จดหมายข่าวผลิใบฯ ขอเป็นกำลังใจให้เกษตรกรทุกรายที่เลือกเดินในเส้นทางที่ใคร ๆ ต่างบอกว่ายากลำบาก แต่คงไม่ยากเกินไปสำหรับผู้ที่มีความตั้งใจและแน่วแน่

เป้าหมายที่คุณค่านี้วางไว้คือการได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร แม้ว่าจะมีความรู้สึกท้อต่อข้อปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นในเรื่องแนวกันชนและการบันทึกข้อมูล แต่ด้วยแรงสนับสนุนจากบิดา และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้คำแนะนำมาโดยตลอด จึงมีกำลังใจขึ้นมาอีกครั้ง

การทำการแปลงได้นำแนวความคิดจากการศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่นมาประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยได้สร้างโรงเรือนเพื่อปลูกพืชในโรงเรือน ปลูกพืชลงดินบางส่วน ปลูกมะนาวในท่อซีเมนต์ ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จนกระทั่งได้รับการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร

ข้อมูล/ภาพประกอบ : กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

● ตอนที่ 1

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5

● ตอนที่ 2

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8

ตรวจพืชฝั่งตะวันตก

ความสงบบนความไม่แน่นอน

ช่วงปลายเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา “ฉีกซอง” มีโอกาสเดินทางไปยังพรมแดนฝั่งตะวันตก แถบจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเก็บข้อมูลงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกสว. นับว่าเป็นความโชคดีอย่างหนึ่ง เนื่องจากการกิจครั้งนี้ทำให้ได้พบปะผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนทั้งฝ่ายความมั่นคง ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายตรวจพืชของกรมวิชาการเกษตร ดังนั้น “ฉีกซอง” ฉบับสิ้นปีงบประมาณ จึงขอนำท่านผู้อ่านไปสัมผัสเส้นทางการค้าชายแดนฝั่งตะวันตก เส้นทางที่อยู่บนความหวังของหลาย ๆ ฝ่าย เป็นอย่างไร โปรดติดตาม

สถานีตรวจสอบสินค้า 2
CHECKING POST 2

พื้นที่และพืชผล

เมื่อกลับไปซื้อพื้นวิชาภูมิศาสตร์สมัยเด็ก ๆ แนวเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านฝั่งตะวันตก คือ เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งตามหลักสากลจะใช้สันปันน้ำในการกำหนดอาณาเขตระหว่างกัน แนวพรมแดนของกาญจนบุรี ติดกับเมียนมาระยะทางประมาณ 370 กิโลเมตร ประกอบด้วยช่องทางเข้าออกตามธรรมชาติราว 43 ช่องทาง พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าไม้และภูเขาสูง โดยเฉพาะพื้นที่ทางด้านเหนือและตะวันตกของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ เขตภูเขาและที่สูง พื้นที่ทางด้านทิศเหนือ บริเวณอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอไทรโยค มีลักษณะเป็นเทือกเขาต่อเนื่องมาจากเทือกเขาถนนธงชัยถัดไปทางด้านตะวันตกของจังหวัด เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับเมียนมาทอดยาวลงไปทางด้านใต้ บริเวณนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ในแถบนี้มีรอยเลื่อนอยู่หลายรอย จึงเกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง ต่อมาคือเขตที่ราบลูกฟูก ได้แก่ พื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับกับเนินเขาเตี้ย ๆ อยู่บริเวณอำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย และบางส่วนของอำเภอพนมทวน และเขตที่ราบลุ่มน้ำ ได้แก่ พื้นที่ทางด้านใต้ ลักษณะเป็นที่ราบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ อยู่บริเวณอำเภอกำแพงแสน อำเภอท่าม่วง และบางส่วนของอำเภอพนมทวน และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

ในด้านทรัพยากรดิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา สลับซับซ้อน ดังนั้นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรรม คือ ที่ราบระหว่างภูเขาซึ่งมีแม่น้ำและลำน้ำสายต่าง ๆ ไหลผ่าน เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีหินปูน หินแกรนิต หินแกรนิตโอออไรท์ หินไนล์ หินดินดาน หินควอทซ์ฟิลโลท์ เป็นวัตถุดิบกำเนิดดิน ที่ราบระหว่างภูเขา และสองฝั่งแม่น้ำจึงมีลักษณะเป็นตะกอนที่เกิดจากการสลายตัวของหินดังกล่าวแล้วถูกน้ำพัดพามาทับถม และจากที่มีหินปูนเป็นส่วนใหญ่ ดินจึงมีปฏิกิริยาเป็นกลางหรือเป็นด่าง มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงดี เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชไร่ที่สำคัญ เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง และสับปะรด ส่วนในบริเวณที่ราบต่ำใช้ปลูกข้าว นอกจากนี้ยังมีการปลูกยางพาราและทุเรียนในพื้นที่แถบภูเขา เช่น ทองผาภูมิ และสังขละบุรีด้วย จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ในปีการผลิต 2565 พบว่ามีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญโดยประมาณ ดังนี้ อ้อยโรงงาน 700,000 ไร่ มันสำปะหลัง 560,000 ไร่ ข้าวทั้งนาปีและนาปรัง 480,000 ไร่ ยางพารา 131,000 ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 90,000 ไร่ สับปะรด 28,000 ไร่ ข้าวโพดหวาน 25,000 ไร่ ทุเรียน 4,500 ไร่ และหน่อไม้ฝรั่ง 1,500 ไร่

การค้าชายแดน

หากจะศึกษาประเด็นการค้าระหว่างประเทศ จำเป็นต้องเรียนรู้ลักษณะการค้าระหว่างประเทศ และ จุดทำการค้าที่เกี่ยวข้อง โดยจากข้อมูลของกรมการค้า ต่างประเทศได้รวบรวมความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจให้ ตรงกัน โดย**การค้าชายแดน** หมายถึง การส่งสินค้าออกนอก ราชอาณาจักรไทยไปประเทศที่มีพรมแดนติดไทยและการ นำเข้าสินค้าจากประเทศดังกล่าวเข้าราชอาณาจักรไทยที่ ดำเนินการ ณ ด่านที่ตั้งขึ้นบริเวณเขตแดนทางบก บนทาง อนุภูมิภาค เพื่อประโยชน์ในการตรวจของที่ขนส่งโดยทางนั้น ๆ ซึ่งครอบคลุมการส่งออกสินค้าไปนอกราชอาณาจักรต่อไป ยังประเทศที่สาม และการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่สาม ผ่านพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดไทยตาม ความตกลงด้านขนส่งระหว่างประเทศ สำหรับ**การค้าผ่าน แดน** หมายถึง การส่งสินค้าออกผ่านพรมแดนประเทศเพื่อน บ้านที่มีชายแดนติดไทยไปยังประเทศที่สาม และการนำเข้า สินค้าจากประเทศที่สามผ่านพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านที่ มีชายแดนติดไทยตามความตกลงด้านขนส่งระหว่างประเทศ ปัจจุบันมีการจำแนกข้อมูลเฉพาะจีน (ตอนใต้) เวียดนาม และสิงคโปร์ เท่านั้น

ส่วน**จุดผ่านแดน** หมายถึง ด่านที่ตั้งขึ้น ณ ด่าน พรมแดนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากร เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าชายแดนเป็นไปอย่างถูกต้องรัดกุม และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยที่สำนักงานสภา ความมั่นคงแห่งชาติได้ให้ความหมายของ **จุดผ่านแดน ถาวร** หมายถึง จุดผ่านแดนที่เปิดขึ้นตามความเห็นพ้อง ในระดับนโยบายของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อ การค้าและการสัญจรของบุคคล ยานพาหนะ รวมทั้ง การเดินทางเข้า-ออกของบุคคลจากประเทศที่สาม โดย เป็นไปตามระบบสากลที่เกี่ยวกับการเดินทางและความ ตกลงในการสัญจรข้ามแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อน บ้าน ส่วน**จุดผ่านแดนชั่วคราว** หมายถึง จุดผ่านแดนที่ เปิดเป็นการเฉพาะกิจ เพื่อเหตุฉุกเฉินจำเป็นเฉพาะคราว เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการค้า และในบริเวณนั้น หรือบริเวณใกล้เคียงไม่มีจุดผ่านแดนประเภทอื่น หรือมี แต่ไม่สามารถใช้หรือไม่เหมาะกับการใช้ด้วยเหตุผลต่าง ๆ

สำหรับ**จุดผ่อนปรนการค้า** หมายถึง จุดผ่าน แแดนที่เปิดขึ้นเพื่อการค้าชายแลกเปลี่ยนสินค้าเครื่อง อุปโภคบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของประชาชน ในพื้นที่ชายแดนทั้งสองประเทศ ในขณะที่**จุดผ่อนปรน พิเศษ** หมายถึง จุดผ่านแดนที่เปิดขึ้นตามนโยบายของ รัฐบาลที่จะเปิดจุดผ่านแดนในจุดที่ยังไม่สามารถเปิดเป็น จุดผ่านแดนถาวรได้ แต่เพื่อไม่ให้เสียโอกาสที่ประเทศ จะได้รับ เพื่อประโยชน์ทางการค้า การท่องเที่ยว และการสัญจรของบุคคลและยานพาหนะ ดังนั้น สำหรับผู้ ปฏิบัติงานในพื้นที่จะทราบตัวจุดใดของพรมแดนที่เป็น ด้านความมั่นคงหรือด้านศุลกากร เพราะรูปแบบในการ ควบคุมและกำกับดูแลมีความแตกต่างกัน ตามเหตุและ ปัจจัยที่เกิดขึ้น

ช่วงปี 2563-2564 มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมา อาจมีอุปสรรคอยู่บ้างในประเด็นของการบังคับใช้มาตรการควบคุมการระบาดของโควิด-19 และปัญหาการเมืองภายในของเมียนมา สภาพการค้าระหว่างกันอาจถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2563 อยู่ที่ 164,786 ล้านบาท โดยเป็นการส่งออก 87,080 ล้านบาท และนำเข้า 77,706 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2564 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 204,167 ล้านบาท โดยมูลค่าส่งออก 119,655 ล้านบาท นำเข้า 84,512 ล้านบาท และไทยได้ดุลการค้า 35,143 ล้านบาท โดยด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าสูงสุด คือ ด้านศุลกากรแม่สอด ร้อยละ 52.24 ด้านศุลกากรสังขละบุรี ร้อยละ 27.46 ด้านศุลกากรระนอง ร้อยละ 13.28 และด้านศุลกากรแม่สาย ร้อยละ 6.80 สำหรับสินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ น้ำมันดีเซล เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันเชื้อเพลิงอื่น ๆ สายไฟฟ้า-สายเคเบิล เครื่องเทศและสมุนไพร ในส่วนของสินค้านำเข้า คือ ก๊าซธรรมชาติ ัญชีพืช สัตว์น้ำ เหล็ก ผักและของปรุงแต่งจากผัก

ข้อมูลการค้าชายแดน 6 เดือนแรกของปี 2565 มูลค่าการค้ารวม 137,069 ล้านบาท เป็นการส่งออก 75,789 ล้านบาท นำเข้า 61,280 ล้านบาท ไทยยังคงได้ดุลการค้ารวม 14,508 ล้านบาท และด้านที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดยังคงเป็นไปตามลำดับเดิม แต่ด้านฯ สังขละบุรี เป็นด้านที่มีมูลค่าการส่งออกเพียง 505 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าสูงสุด 37,289 ล้านบาท และลำดับของมูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออกยังคงเดิม

เจดีย์สามองค์วันนี้และวันนี้

จุดเริ่มต้นของการเดินทางเริ่มจากด่านเจดีย์สามองค์เป็นจุดแรก ได้รับความอนุเคราะห์จากหัวหน้าด่านตรวจพืชสังขละบุรี คุณเมธาสิทธิ์ คนการ เป็นผู้ประสานงาน โดยด่านตรวจพืชสังขละบุรีมีอาณาเขตรับผิดชอบตามเขตศุลกากรสังขละบุรี ซึ่งรวมจุดผ่านแดน จุดผ่อนปรน และช่องทางอนุมัติด้วย สำนักงานตั้งอยู่ที่จุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อนในเขตอำเภอเมือง จังหัดกาญจนบุรี หากมีการแจ้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้าพืชในจุดผ่านแดนด่านเจดีย์สามองค์ จะต้องเดินทางจากบ้านพุน้ำร้อนมายังเจดีย์สามองค์ ระยะทางประมาณ 240 กิโลเมตร ใช้เวลาราว 4 ชั่วโมงได้

ด่านเจดีย์สามองค์ เป็นเขตสิ้นสุดชายแดนไทยด้านทิศตะวันตก ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี เป็นพรมแดนเชื่อมระหว่างอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี กับอำเภอพะเยาตองซู ทางตอนใต้ของรัฐกระเหรี่ยงในเมียนมา ด้วยลักษณะภูมิประเทศเป็นช่องเขา จึงเป็นเส้นทางสัญจรทางบกสู่ไทย ด้านดังกล่าวจึงปรากฏในเหตุการณ์สำคัญในอดีต ไม่ว่าจะเป็นจุดที่เชื่อกันว่าภิกษุอินเดียใช้เดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในไทยช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 3 ซึ่งตรงกับสมัยอยุธยา นอกจากนี้ยังเคยเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์ในสงครามพระเจ้าตะเบงชเวตี้ ในช่วงเวลากองทัพพม่าเคลื่อนทัพผ่านเข้ามาไทยด้วย

เดิมพระเจดีย์สามองค์ เป็นเพียงก้อนหินวางซ้อน ๆ กันสามกอง จึงเรียกว่าหินสามกอง เป็นที่สักการะของคนไทยทั่วไปก่อนที่จะเดินทางออกจากเขตแดนไทยเข้าสู่เขตแดนเมียนมาแต่ครั้งโบราณ ต่อมาในปี พ.ศ.2432 พระศรีสุวรรณคีรี (ทะเจียงไปรยเสตะพันธ์) เจ้าเมืองสังขละบุรี ร่วมกับราษฎรในพื้นที่ก่อสร้างองค์เจดีย์ขึ้นบนหินสามกอง เจดีย์แต่ละองค์สูงประมาณ 6 เมตร ตั้งห่างกันประมาณ 5-6 เมตร ในปี พ.ศ. 2546 กรมศิลปากรดำเนินการขุดแต่งและพบฐานเจดีย์รูปทรงสี่เหลี่ยมที่ก่ออิฐอยู่ด้านใต้ ซึ่งสันนิษฐานว่ามีการสร้างเจดีย์องค์เดิมมาแล้วในสมัยกรุงศรีอยุธยา กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนพระเจดีย์สามองค์เป็นโบราณสถานของชาติในปี พ.ศ. 2498

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นได้สร้างทางรถไฟสายมรณะผ่านช่องเขาแห่งนี้ จึงมีอนุสรณ์รำลึกถึงเชลยศึกชาวออสเตรเลียหลายพันคน โดยมีชาติสัมพันธ์มิตรและพลเรือนเอเชียจำนวนหนึ่ง เสียชีวิตเนื่องจากใช้แรงงานหนักในการก่อสร้างทางรถไฟ พื้นที่แห่งนี้เป็นที่อยู่ของชาวเขาหลายเผ่า รวมไปถึงกะเหรี่ยงและมอญ ผู้ซึ่งไม่ได้หรือไม่ต้องการได้รับสัญชาติทั้งไทยและพม่า กองทัพแบ่งแยกดินแดนพยายามที่จะยึดครองช่องเขานี้ โดยชาวมอญได้ควบคุมช่องเขามาจนกระทั่ง ค.ศ. 1990 แต่ปัจจุบันกองทัพเมียนมาได้เข้าควบคุมช่องเขานี้ ที่ตั้งของด่านเจดีย์สามองค์ จึงมีบางส่วนที่ตั้งอยู่บนพรมแดนไทย และบางส่วนของพรมแดนที่ยังมีกรณีพิพาทกันอยู่

ช่วงเวลาดังกล่าว จุดผ่านแดนด่านเจดีย์สามองค์ยังไม่ได้มีการเปิดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออก แต่ยังคงให้มีการขนส่งสินค้าระหว่างกันได้เฉพาะช่องทางที่อนุญาตเท่านั้น จาก การที่ชุมชนในย่านด่านเจดีย์สามองค์ เป็นชุมชนที่ปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มขยายใหญ่ออกไป ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสองประเทศ และพื้นที่ที่เป็นข้อพิพาท จึงเสมือนนำเส้นแบ่งดินแดนไปแยกให้ชุมชนนี้ต้องแยกจากกัน ซึ่งทำได้ยากในทางปฏิบัติ เห็นได้จากอาคารบ้านเรือนหลาย ๆ หลัง ด้านหน้าบ้านเปิดสู่ไทยแต่ ด้านหลังบ้านเปิดสู่เมียนมา

ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ความวุ่นวายในเมียนมา และอยู่ในช่วงการระบาดของโควิด-19 การขนถ่ายสินค้าจะเกิดบริเวณลานหน้าช่องทางสังกะสีที่เรียกว่า no man's land โดยกำหนดให้มีพนักงานขับรถและพนักงานประจำรถรวมไม่เกิน 2 คน และเปลี่ยนถ่ายในลักษณะท้ายชนท้าย และมีมาตรการพ่นฆ่าเชื้อก่อนผ่านเข้ามาในพื้นที่ของไทย โดยยังปรากฏให้เห็นโครงสร้างของจุดพ่นฆ่าเชื้ออยู่บริเวณทางเข้าของช่องสังกะสี นับได้ว่าช่องทางดังกล่าวมีความสะดวกในการขนส่งไปยังเมืองมะละแหม่ง เพราะมีระยะทางประมาณ 180 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง แต่ในวันที่เดินทาง การขนถ่ายสินค้าได้ย้ายเข้ามาบริเวณลานหน้ากองพลทหารราบที่ 9 แต่ยังคงลักษณะการขนถ่ายแบบท้ายชนท้ายไว้เช่นเดิม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นผลมาจากความไม่สงบในพื้นที่ที่เกิดขึ้น

จากการพูดคุยกับผู้นำเข้าสินค้าเกษตรในพื้นที่ ได้ความว่ามีความประสงค์ที่จะให้ด่านตรวจพืชส่งเจ้าหน้าที่มาประจำ ไม่ต้องเดินทางไกล หากมาสร้างสำนักงานในพื้นที่จะดีมากและพร้อมสนับสนุน เนื่องจากมองว่าจากสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ช่องทางการค้าจะย้ายจากบ้านพุน้ำร้อนมายังเจดีย์สามองค์ เพราะสถานการณ์ความขัดแย้งในพื้นที่เจดีย์สามองค์สามารถควบคุมได้มากกว่าทางบ้านพุน้ำร้อน อีกทั้งปัจจุบันการค้ากับเมียนมา จะต้องโอนเงินสดเข้าไปยังบัญชีของตัวแทนในเมียนมา เพื่อทำการค้ากับคู่ค้าแทน อัตราการแลกเปลี่ยนกำหนดโดยรัฐบาลจึงมีความเสี่ยงสูง สินค้าหลักที่นำเข้าคือหอมแดงและหอมหัวใหญ่ การดำเนินการขอใบรับรองสุขอนามัยพืชจากหน่วยงานของเมียนมาจำเป็นต้องขอเป็นรายเดือน ไม่สามารถขอเป็นราย shipment ได้ ดังนั้น จึงอาจปรากฏวันที่ออกใบรับรองเกินกว่าระยะเวลาที่ฝ่ายไทยกำหนด ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้นำเข้าแก้ไขได้ลำบากเนื่องจากขึ้นกับหน่วยงานราชการของเมียนมา หอมหัวใหญ่ที่นำเข้า ปลุกที่แถบมณฑลเหล่ย์ และทยอยส่งเข้ามาจำหน่ายในไทย ตลาดหลักคือตลาดไท ช่วงที่นำเข้าจะทยอยตั้งแต่เดือนเมษายนถึงปลายปีโดยปลายปีคุณภาพอาจไม่ดีเนื่องจากเก็บไว้นาน ส่วนไม้ไผ่ที่นำเข้าจะส่งเข้าโรงงานทำตะเกียบและทำไม้จิ้มฟัน ซึ่งความเห็นของผู้นำเข้ารายนี้เห็นว่าการค้าชายแดนระหว่างกันยังคงสามารถเติบโตต่อไปได้ เนื่องจากในความเป็นจริงแล้วผู้คนที่อยู่ตามแนวพรมแดนของทั้งสองประเทศต่างก็เป็นเครือญาติพี่น้องกัน เดินไปทางไปมาหาสู่กัน รวมถึงทำมาหากินร่วมกันเป็นเรื่องปกติ

จากการสอบถามผู้ที่ทำธุรกิจในการนำเข้าส่งออกสินค้าระหว่างพรมแดนอีกราย ให้ข้อมูลว่า อาคารบ้านเรือนที่เห็นอยู่ในพื้นที่ด่านเจดีย์สามองค์ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานเย็บผ้า ผู้ประกอบการไทยจะนำวัตถุดิบต่าง ๆ มาให้ แล้วใช้แรงงานจากฝั่งเมียนมาเป็นหลัก ถึงเวลาทำงานก็ขับรถจักรยานยนต์มาจอดเดินเข้าประตูบ้านฝั่งเมียนมา เข้ามาทำงานเย็บผ้าในบ้านฝั่งไทย พอเลิกงานก็เดินทางกลับออกไป เป็นเรื่องปกติมากสำหรับบริเวณนี้ ส่วนรูปแบบการขนส่งสินค้าที่เป็นการค้าชายแดน จะมาในลักษณะจักรยานยนต์พ่วงข้าง และบรรทุกของได้ไม่เกินความสูงของผู้ขับขี่ จึงได้เห็นการขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคในลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง

จากรูปแบบของการค้าชายแดน และลักษณะของพื้นที่ ตลอดจนการผ่านเข้า-ออกของผู้คนทั้งสองประเทศพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องมีฝ่ายความมั่นคงเข้ามากำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ภารกิจตามกฎหมายกักพืชที่นายตรวจพืชกำกับอยู่มองในลักษณะของการค้าระหว่างประเทศอย่างแท้จริง ซึ่งในส่วนของกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องยังไม่เปิดช่องไว้สำหรับรูปแบบของการค้าชายแดน จะว่าไปแล้วสินค้าที่ซื้อขายระหว่างกันมีปริมาณไม่มาก รูปแบบการควบคุมกำกับดูแลของประเทศเพื่อนบ้านตามแนวพรมแดน ยังไม่พัฒนาตามมาตรฐานสากล คงเป็นไปได้ยากที่จะทำได้ตามเกณฑ์ของกฎหมายกักพืชทุกกรณี รวมถึงเส้นทางของสินค้าที่เป็นการค้าชายแดนไม่ได้เข้ามาในพื้นที่ส่วนในมากนัก หากเป็นสิ่งไม่ต้องห้ามด้วยแล้ว การกำหนดให้แสดงใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาทุกครั้ง อาจจำเป็นต้องทบทวนประเด็นนี้อย่างจริงจัง

บ้องตี้-ช่องทาง ธรรมชาติแท้จริง

จุดต่อมาที่มีความแตกต่างจากด้านเจดีย์สามองค์เป็นอย่างมาก คือ ช่องทางธรรมชาติบ้านบ้องตี้ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี บ้องตี้เป็นชื่อหมู่บ้านที่เกิดจากการก่อตัวของชุมชนกลุ่มเล็ก ๆ ตั้งอยู่บริเวณชายขอบเส้นแบ่งเขตไทยและเมียนมา โดยตั้งอยู่จุดต่ำสุดของเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งพาดมาจากจังหวัดตาก ยาวถึงประจวบคีรีขันธ์ บ้องตี้จึงมีภูเขาล้อมรอบที่ตั้งหมู่บ้านเป็นที่ราบเชิงเขาอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอไทรโยค โดยก่อตั้งราวปี พ.ศ. 2435 หรือก่อนหน้านั้น แต่ไม่มีหลักฐานยืนยัน

ส่วนความหมายของคำว่า “บ้องตี้” จากข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้องตี้ สรุปลงจากการประมวลความเป็นมาของชุมชนที่เกิดจากการย้ายถิ่นโดยการเดินทางไกลด้วยเท้า จึงให้น้ำหนักความหมายของบ้องตี้ เป็นภาษามอญที่แปลว่า

“ชาว่อน” หมายถึงเป็นความเมื่อยล้าจากการเดินทางไกลจนชาว่อนแรง หรืออาจเรียกว่า เป็นจุดรวมพลคนชาว่อนก็เป็นไป

ช่องทางบ้านบ้องตี้ เป็นช่องทางธรรมชาติ มีระยะทางห่างจากจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 70 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางสองเลนและถนนซีเมนต์ ในเขตหมู่บ้านยังคงเหลือเป็นทางดินเล็กน้อยบริเวณก่อนจะถึงช่องทางธรรมชาติ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง จะพบจุดตรวจตำรวจตะเวนชายแดน กองร้อยตำรวจชายแดนที่ 136 ซึ่งหลังจากไม่กี่กิโลเมตรฐานดังกล่าวมีถนนดินขึ้นไปถึงสันแดนอีกประมาณ 2.5 กิโลเมตร โดยสันแดนห่างจากเมือง Myitta ของเมียนมา ประมาณ 60 กิโลเมตร

ตำรวจตะเวนชายแดนที่ประจำการในบริเวณดังกล่าวเล่าให้ฟังว่า ผู้คนในพื้นที่นี้ต่างก็เป็นญาติพี่น้องกันทั้งหมด ปัจจุบันช่องทางธรรมชาติถูกปิด แต่ชาวบ้านยังมีการไปมาหาสู่กันเป็นปกติ คนในพื้นที่โดยส่วนใหญ่จะสื่อสารได้ทั้งภาษาพม่า กะเหรี่ยง ไทย บางคนสามารถสื่อสารภาษามอญได้ด้วย และมีหลายครอบครัวที่มีที่ทำกินอยู่ในเขตเมียนมา แต่มีบ้านพักอยู่ในเขตไทย ดังนั้นจึงไม่ต้องแปลกใจหากเห็นชาวบ้านแถบนี้ขับรถจักรยานยนต์ไปทำการเกษตรที่ฝั่งเมียนมาในช่วงเช้า แล้วเดินทางกลับเข้ามาพร้อมผลผลิตในช่วงเย็น ในช่วงนี้ส่วนใหญ่จะเป็นหน่อไม้และกล้วย ขึ้นกับฤดูกาล ด้านความเป็นอยู่ชาวบ้านทั่วไปจะอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ไม่มีปัญหารุนแรง อย่างไรก็ตาม หากปรากฏความไม่สงบในพื้นที่ฝั่งเมียนมา อาจมีการอพยพของผู้คนเข้ามาในเขตไทยบ้าง แต่ก็เพียงชั่วคราวครั้งชั่วคราวเท่านั้น หรือหากมีการเจ็บป่วยรุนแรงก็จะข้ามมารักษาตัวที่โรงพยาบาลไทรโยคบ้าง

จะเห็นได้ว่าช่องทางธรรมชาติเป็นอีกจุดหนึ่งที่ประเด็นความมั่นคงเป็นประเด็นที่สำคัญมากกว่าประเด็นการค้าชายแดน ลักษณะของการขนส่งสินค้าระหว่างกันเป็นไปเพื่อการดำรงชีพมากกว่าการค้าขายอย่างจริงจัง การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในประเด็นที่อ่อนไหวของกฎหมายกักพืชต่อฝ่ายความมั่นคง รวมถึงประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้และขอความร่วมมือป้องกัน การนำเข้าสิ่งต้องห้ามจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่หากจะมองว่าช่องทางธรรมชาติเป็นเพียงทางสัญจรปกติของผู้คนในพื้นที่ อีกทั้งสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศไม่แตกต่างกัน โรค แมลงศัตรูพืชก็ไม่แตกต่างกันไปด้วย มุมมองของการบังคับใช้กฎหมายและวิธีปฏิบัติคงต้องมีการทบทวนให้เหมาะสมกับการนำไปบังคับใช้กับช่องทางธรรมชาติดังกล่าว

บ้านพุน้ำร้อน กวางใหญ่ เข็บบเนา

ออกจากช่องทางธรรมชาติบ้านบ้องตี้ เดินทางต่อมายังจุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง นับว่าเป็นจุดผ่านแดนที่มีความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่และเส้นทางคมนาคมเป็นอย่างดี การเกิดขึ้นของจุดผ่านแดนดังกล่าวเป็นผลมาจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 เห็นชอบการเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับเมียนมา โดยการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งระหว่างสองประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยวรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงประกาศเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน หมู่ 12 ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตรงข้ามบ้านทิก เมืองทวาย เขตตะนาวศรีของเมียนมา ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา เปิดทำการระหว่างเวลา 06.00-20.00 น. ของทุกวัน

เป้าหมายของจุดผ่านแดนบ้านพุน้ำร้อน เป็นการเชื่อมโยงกับโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายในเมียนมา โดยอยู่ห่างจากท่าเรือน้ำลึกทวายประมาณ 160 กิโลเมตร และโครงการดังกล่าวจะส่งผลให้เมียนมากลายเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของอาเซียน และเสริมศักยภาพการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของไทย ถือเป็น new land bridge ของอาเซียน ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงท่าเรือน้ำลึกทวายเข้ากับท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังของไทย สินค้าที่มาจากยุโรป ตะวันออกกลาง แอฟริกา เอเชียใต้ จะผ่านท่าเรือน้ำลึกทวายออกสู่ท่าเรือแหลมฉบังภายในวันเดียวและสามารถส่งไปจีน เกาหลี ญี่ปุ่นหรือประเทศในแถบแปซิฟิกได้อย่างรวดเร็วกว่าเส้นทางเดิม ส่งผลให้ลดต้นทุนค่าขนส่ง จากระยะทางขนส่งสินค้าที่สั้นลงอย่างมาก โดยร่นระยะเดินทางไปสู่ด้านอินโดจีนลงประมาณ 5-6 วัน และร่นระยะทางในการขนส่งสินค้าจากเดิมที่ต้องอ้อมแหลมมะละกา มาเลเซียหรือท่าเรือของสิงคโปร์ ซึ่งต้องใช้เวลาราว 16-18 วัน

การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายอยู่ภายใต้โครงการ Dawei Development ซึ่งมองว่าเป็นโอกาสเปิดประเทศไทยสู่เส้นทางการเดินเรือโลกสายใหม่ (New Global Maritime Route) และเชื่อมโยงผ่านเมียนมาไปยังจีน อินเดีย และบังคลาเทศ รวมทั้งสร้างโอกาสและการพัฒนากาญจนบุรีเป็นพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน และศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดการลงทุนจากในประเทศและต่างประเทศ พัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรม

ต่อเนื่องให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน สะดวกในการควบคุม
ด้านแรงงานและสิ่งแวดล้อม และเพิ่มประสิทธิภาพการ
ผลิต ตลอดจนได้โครงการดังกล่าวมีการจัดตั้งนิคม
อุตสาหกรรมและสร้างเมืองใหม่ขึ้นมาในเนื้อที่ 250
ตารางกิโลเมตร จะทำให้เกิดความต้องการวัสดุก่อสร้าง
สินค้าอุปโภคบริโภค สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับ
นักธุรกิจ คนงาน นักท่องเที่ยว สินค้าที่เกี่ยวข้อง ความ
ต้องการเหล่านี้จะสร้างโอกาสสำหรับนักธุรกิจไทยในการ
เพิ่มปริมาณและชนิดของสินค้าไปจำหน่ายในเมียนมา
รวมทั้งการวางตำแหน่งเมืองทวายให้เป็นแหล่งกระจาย
สินค้า เพื่อส่งต่อไปทางเหนือจนถึงย่างกุ้ง ขณะเดียวกัน
สามารถนำวัตถุดิบในเมียนมากลับเข้ามาผลิตและแปรรูป
เพื่อเพิ่มมูลค่าในฝั่งไทยและมีโอกาสในการทำ Contract
farming ในเขตตะนาวศรี ซึ่งเป็นที่ราบกว้างใหญ่
แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นยังมีโอกาสย้ายฐานการ
ลงทุนในเมียนมาด้วย ทั้งหมดนี้เป็นมุมมองในด้านโอกาส
ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จึงทำให้ฝ่ายไทยเร่งพัฒนาพื้นที่ในฝั่ง
ของไทยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การพัฒนาจุดผ่านแดนบ้าน
พุน้ำร้อนที่กว้างขวาง พร้อมเครื่องมืออุปกรณ์ครบครัน
รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมมารองรับ โดยเฉพาะ
ทางหลวงพิเศษสายบางใหญ่-พนมทวนที่ใกล้จะแล้วเสร็จ

อย่างไรก็ตามการหยุดชะงักของโครงการ Dawei
Development สถานการณ์การเมืองภายในเมียนมา
และสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้จุด
ผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อนอยู่ในความเงียบเหงาและ
ยังอยู่ในการกำกับดูแลของฝ่ายความมั่นคง ซึ่งหวังว่า
ในอนาคตอันใกล้ด่านดังกล่าวจะสามารถเปิดดำเนินการ
ได้เป็นปกติ และหวังอีกว่าการพัฒนาโครงการ Dawei
Development จะดำเนินการต่อ ปัจจุบันจุดผ่านแดน
ดังกล่าวไม่ได้เปิดทำการปกติ เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง
ในพื้นที่เล่าให้ฟังว่า หากเป็นสถานการณ์ที่จุดผ่านแดน
เปิดทำการ การขนถ่ายสินค้าจะเกิดขึ้นในบริเวณ no
man's land ก่อนที่จะเข้าสู่ไทย ซึ่งในอนาคตคาดหวัง
ว่าการค้าระหว่างกันจะเป็นเหมือนด่านพรมแดนสากล
อื่น ๆ ที่เป็นแดนชนแดน โดยไม่จำเป็นที่จะต้องมีความ
มั่นคงมากำกับดูแลอีก และยังหวังต่อว่าจุดผ่าน
แดนดังกล่าวจะผลักดันให้นิคมอุตสาหกรรมกาญจนบุรี
เกิดขึ้นได้จริง

ทั้งหมดนี้คือมุมมองในฐานะผู้มาเยือน เห็นความ
สงบในความไม่แน่นอน แต่ที่สที่สุดแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นสิ่ง
ที่ผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นเข้าใจอย่างชัดเจนที่สุด การกำหนดข้อ
กฎหมายโดยสภาพบังคับใช้ทั่วประเทศ อาจต้องมีข้อยกเว้น
บ้าง ไต ๆ แล้ว ความเข้าใจและเข้าถึงอาจไม่ต้องใช้สิ่งใด
มาบังคับก็เป็นได้

(ขอบคุณ : กรมการค้าต่างประเทศ สำนักงานจังหวัด
กาญจนบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ด่านตรวจ
พืชสิ่งขละบุรี กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุ
การเกษตร/ข้อมูล)

คำถามดี ๆ

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ...องค์คุณ

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีโยฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

ฉบับที่ 14

ฉบับที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2565

ข้อมูลการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่าผ่านด่านตรวจพืชสังขละบุรี ปี 2564

สินค้า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	จำนวน shipment	น้ำหนัก (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน shipment
หอมแดง	10,818,171	83,499,145	142	10,818.17	83.50	142
หอมหัวใหญ่	1,826,872	17,163,135	141	1,826.87	17.16	141
ไม้ไผ่	795,206	3,004,500	59	795.21	3.00	59
มันสำปะหลัง	197,000	516,804	4	197.00	0.52	4
แป้งข้าวเจ้า	155,000	2,117,286	5	155.00	2.12	5
กล้วย	64,000	460,347	11	64.00	0.46	11
หน่อไม้	50,000	206,165	1	50.00	0.21	1
เมล็ดข้าวโพด	33,660	185,716	1	33.66	0.19	1
มันเส้น	32,320	189,848	1	32.32	0.19	1
รวมทั้งหมด	13,972,229	107,342,946	365	13,972.23	107.34	365

ข้อมูลปริมาณการนำเข้าสรุปจากใบแจ้งการนำเข้า ณ วันที่ ตรวจ

ที่มา : กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โทร 02 940 6670 ต่อ 125 -129

ข้อมูลการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่าผ่านด่านตรวจพืชสังขละบุรี ปี 2565 (ม.ค.-มิ.ย.)

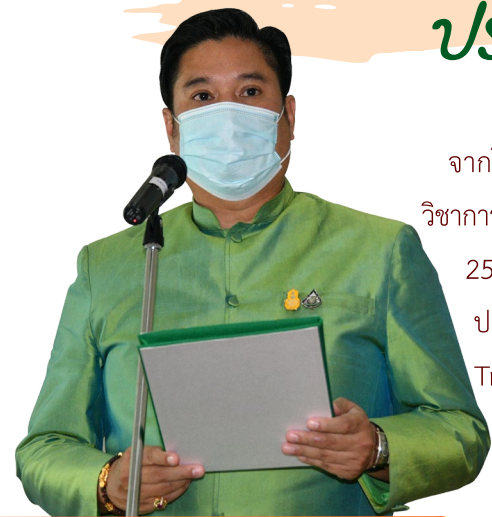
สินค้า	น้ำหนัก (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	จำนวน shipment	น้ำหนัก (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน shipment
หอมแดง	6,898,250.00	60,815,150.83	84	6,898.25	60.82	84
หอมหัวใหญ่	1,223,450.00	10,211,958.68	82	1,223.45	10.21	82
ไม้ไผ่	714,000.00	2,692,500.00	39	714.00	2.69	39
ขมิ้น	46,000.00	1,630,013.91	1	46.00	1.63	1
เมล็ดข้าวโพด	29,000.00	239,801.30	2	29.00	0.24	2
กล้วย	24,500.00	179,772.65	5	24.50	0.18	5
พริกแห้ง	6,000.00	255,132.62	2	6.00	0.26	2
ผลรวมทั้งหมด	8,941,200.00	76,024,329.99	215	8,941.20	76.02	215

ข้อมูลปริมาณการนำเข้าสรุปจากใบแจ้งการนำเข้า ณ วันที่ ตรวจ

ที่มา : กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โทร 02 940 6670 ต่อ 125 -129

กรมวิชาการเกษตรผ่านการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี 2565 ระดับ A

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

จากโต๊ะบอกรอ ฉบับเดือนกันยายน ฉบับสุดท้ายของปีงบประมาณ 2565 ด้วยข่าวดีของกรมวิชาการเกษตร โดย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กรมวิชาการเกษตร รายงานว่า เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2565 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้เผยแพร่ผลการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ผ่านเว็บไซต์ <https://itas.nacc.go.th/> ผลปรากฏว่า กรมวิชาการเกษตรได้คะแนนรวม 90.15 คะแนน ผลการประเมินอยู่ที่ระดับ A คะแนนตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรมวิชาการเกษตรได้ให้ความสำคัญในการต่อต้านทุจริตมาโดยตลอด เมื่อวันที่ 12 เมษายน ที่ผ่านมา คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร นำโดยนายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร แสดงออกเชิงสัญลักษณ์การต่อต้านทุจริต เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสูงสุดที่แสดงถึงจุดยืนในการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรม ตรวจสอบได้ ขจัดป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานตลอดไป

พบกับใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ Udomporn.s@doa.in.th

ผลิใบ ก้าวใหม่ก้าววิจัยและ พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : ระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อังอร นັນนากิจ สมบัติ ๓๗เก้า กัสเชนภณ หนื่นแจ้ว ธิตาภุญ แสนอุดม

บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุณธ์

กองบรรณาธิการ : อัจฉนา สุวรรณภูฏ จินตนิทานต์ ฉาบสุภรา มธุรส วงษ์ภรณ์ จันระวี จิตรสพาน

ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไฟแดง

ช่างศิลป์ : มณฑา แคมเงิน กฤษณา ดาวเรือง วรวิทย์ อ่ำเจ้า

บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาสาร

จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406

E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : ตรีบีล ศรีอภัย โทรศัพท์ : 0 2047 6778